

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiot	Diagnostyka osobowości
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Diagnostics of personality
Kierunek studiów	psychologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	psychologia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Małgorzata Puchalska-Wasył
---	----------------------------

Forma zajęć (katalog zamknięty ze słownika)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VI	4
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium	30	VI	
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotu: Diagnoza psychologiczna
	Zaliczenie przedmiotu: Osobowość

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Prezentacja implikacji podstawowych złożań filozoficznych dla badań nad osobowością.
2.	Omówienie głównych podejść w badaniach nad osobowością.
3.	Przedstawienie istotnych problemów związanych z adaptacją kulturową metod do badania osobowości.
4.	Teoretyczne i praktyczne zaznajomienie z najważniejszymi metodami kwestionariuszowymi stosowanymi współcześnie do diagnozy osobowości.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Objaśnia wpływ podstawowych założeń filozoficznych na naukę o osobowości i badania prowadzone w jej ramach.	K_W05
W_02	Charakteryzuje główne podejścia w badaniach nad osobowością.	K_W01
W_03	Przedstawia główne problemy adaptacji kulturowej metod do badania osobowości.	K_W01
W_04	Wymienia i charakteryzuje najważniejsze metody kwestionariuszowe stosowane współcześnie do diagnozy osobowości oraz ocenia ich wartość diagnostyczną.	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Analizuje problem i decyduje które podejście do badań najpełniej umożliwi realizację postawionych celów.	K_U01
U_02	Ocenia adekwatność metody diagnostycznej do postawionego problemu.	K_U07
U_03	Prowadzi badanie zgodnie z wymogami metody, służącej diagnozie osobowości, poprawnie oblicza i interpretuje wyniki.	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Dostrzega walory psychometryczne oraz słabości stosowanych metod diagnostycznych i uwzględnia je przy diagnozowaniu.	K_K01
K_02	Jest zorientowany na rzetelną realizację procesu diagnostycznego; otwarty na dokształcanie się w zakresie nowych metod diagnostycznych i pomoc ekspertów od metody.	K_K06
K_03	W stosunku do metody respektuje prawa autorskie.	K_K08
K_04	W procesie diagnozowania stosuje się do zasad etyki zawodu psychologa.	K_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Założenia filozoficzne w nauce o osobowości - implikacje dla podejścia do badań nad osobowością.
2. Styl nomotetyczny i idiograficzny w badaniach nad osobowością.
3. Podstawowe podejścia do badania osobowości: kliniczne, korelacyjne i eksperymentalne.
4. Adaptacja kulturowa skal - kryteria równoważności kwestionariuszy; cele i procedury adaptacji.

5. Założenia teoretyczne, sposób konstrukcji, budowa, praktyczne wykorzystanie i interpretacja wyników metod kwestionariuszowych stosowanych współcześnie do diagnozy:

- a) podstawowej struktury osobowości (m.in. Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQ-R oraz Kwestionariusz Osobowości Eysencka w Wersji Skróconej EPQ-R(S), Inwentarz Osobowości NEO-FFI),
- b) temperamentu (Kwestionariusz Temperamentu PTS, Formalna Charakterystyka Zachowania - Kwestionariusz Temperamentu FCZ-KT, Kwestionariusz Temperamentu EAS)
- c) złożonej struktury osobowości (Inwentarz Osobowości NEO-PI-R, ACL- Lista Przymiotnikowa)
- d) różnych aspektów osobowości m.in.:
  - samooceny (Wielowymiarowy Kwestionariusz Samooceny MSEI, Skala Samooceny SES);
  - lęku (m.in. Inwentarz Stanu i Cechy Lęku STAI – wersje dla dorosłych i dla dzieci);
  - agresji (Kwestionariusz Agresji Bussa i Perry’ego);
  - inteligencji emocjonalnej (m.in. Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej INTE);
  - przystosowania (Test Niedokończonych Zdąń Rottera, RISB);
  - kompetencji społecznych (Kwestionariusz Kompetencji Społecznych KKS)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Sprawdzona praca egzaminacyjna
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Sprawdzona praca egzaminacyjna
W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Sprawdzona praca egzaminacyjna
W_04	Wykład konwencjonalny/ wykład konwersatoryjny z dyskusją	Egzamin pisemny/ Kolokwium	Sprawdzona praca egzaminacyjna/ Sprawdzone kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Studium przypadku	Kolokwium/ Praca pisemna	Sprawdzone kolokwium/ Sprawdzona praca pisemna
U_02	Dyskusja	Kolokwium/ Praca pisemna	Sprawdzone kolokwium/ Sprawdzona praca pisemna
U_03	Ćwiczenia praktyczne (przeprowadzanie badań daną metodą; interpretacja wyników badań; łączenie profili z interpretacjami)	Kolokwium/ Praca pisemna	Sprawdzone kolokwium/ Sprawdzona praca pisemna

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02 K_03 K_04	Ćwiczenia praktyczne (przeprowadzania badań daną metodą; interpretacja wyników badań; łączenie profili z interpretacjami); Dyskusja; Wykład konwersatoryjny z dyskusją;	Egzamin pisemny/ Kolokwium/Praca pisemna/ Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji lub wykonywania ćwiczeń praktycznych.	Sprawdzona praca egzaminacyjna/ Sprawdzone kolokwium/ Sprawdzona praca pisemna/ Odnotowywanie aktywności w dyskusji lub ćwiczeniach praktycznych

VI. Kryteria oceny, wagi

Wykład

Na ocenę bardzo dobrą – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie lub niemal wszystkie istotne aspekty, czyli na poziomie $\geq 95\%$

Na ocenę dobrą – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów, czyli na poziomie 75-94%

Na ocenę dostateczną – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, czyli na poziomie 50-74%

Na ocenę niedostateczną - brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się lub osiągnięcie ich na poziomie $<50\%$

Na końcową ocenę z wykładu składa się egzamin pisemny 100%,

Kryteria oceniania prac na egzaminie pisemnym:

95 - 100% punktów z egzaminu - ocena 5,0

85 - 94% punktów z egzaminu - ocena 4,5

75 - 84% punktów z egzaminu - ocena 4,0

65 - 74% punktów z egzaminu - ocena 3,5

50 - 64% punktów z egzaminu - ocena 3,0

Laboratorium

Na ocenę bardzo dobrą – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie lub niemal wszystkie istotne aspekty, czyli na poziomie $\geq 91\%$

Na ocenę dobrą – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów, czyli na poziomie 71-90%

Na ocenę dostateczną – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, czyli na poziomie 50-70%

Na ocenę niedostateczną - brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się lub osiągnięcie ich na poziomie <50%

Na końcową ocenę z laboratorium składają się:

- kolokwia/prace pisemne 80%,
- aktywny udział w zajęciach 20%.

Kryteria oceniania pracy pisemnej

praca zawiera wszystkie elementy pod względem formalnym oraz rozbudowaną interpretację, integrującą wyniki różnych metod i jest w 91-100% poprawna merytorycznie - ocena 5,0

praca zawiera wszystkie elementy pod względem formalnym oraz pełną interpretację wyników różnych metod i jest 81 - 90% poprawna merytorycznie - ocena 4,5

praca zawiera podstawowe elementy pod względem formalnym oraz poprawną interpretację wyników różnych metod i jest 71 - 80% poprawna merytorycznie - ocena 4,0

praca zawiera dużą część elementów pod względem formalnym, interpretacja została wykonana bez błędów rzeczowych i jest 61 - 70% poprawna merytorycznie - ocena 3,5

praca zawiera dużą część elementów pod względem formalnym, interpretacja wyników jest uboga, a popełnione błędy nie prowadzą do niepoprawnej interpretacji wyników i jest 50 - 60% poprawna merytorycznie - ocena 3,0

praca pod względem formalnym nie zawiera dużej części elementów i pod względem merytorycznym jest poprawna w mniej niż 50% - ocena 2,0

Kryteria oceniania prac na kolokwium:

91 - 100% punktów z kolokwium - ocena 5,0

81 - 90% punktów z kolokwium - ocena 4,5

71 - 80% punktów z kolokwium - ocena 4,0

61 - 70% punktów z kolokwium - ocena 3,5

50 - 60% punktów z kolokwium - ocena 3,0

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 (wykład) + 30 (ćwiczenia) = 60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VII. Literatura

Literatura podstawowa

1. Fecenec D. (2008). *Wielowymiarowy Kwestionariusz Samooceny MSEI. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
2. Jaworowska A. (2011). *Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQ-R oraz Kwestionariusz Osobowości Eysencka w Wersji Skróconej EPQ-R(S). Polskie normalizacje*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
3. Jaworowska A. (2005). *Inwentarz Stanu i Cechy Lęku dla Dzieci STAIC. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
4. Jaworowska A., Matczak A. (1998). *Test Niedokończonych Zdań Rottera RISB: Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
5. Jaworowska A., Matczak A. (2001). *Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej INTE N. S. Schutte, J. M. Malouffa, L. E. Hall, D. J. Haggerty'ego, J. T. Cooper, C. J. Guldenda, L. Dornheim. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
6. Łaguna, M., Lachowicz-Tabaczek, K. i Dzwonkowska, I. (2007). Skala samooceny SES Morrisa Rosenberga – polska adaptacja metody. *Psychologia Społeczna*, 2(4), 164–176.
7. Martowska K. (2012). *ACL- Lista Przymiotnikowa. Polska normalizacja*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
8. Oniszczenko, W. (2015). *Kwestionariusz Temperamentu EAS Arnolda H. Bussa i Roberta Plomina. Wersje dla dorosłych i dla dzieci. Adaptacja polska, podręcznik zmodyfikowany*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
9. Siuta J. (2006). *Inwentarz Osobowości NEO-PI-R Paula T. Costy Jr i Roberta R McCrae. Adaptacja polska. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
10. Sosnowski T., Wrześniewski K., Jaworowska A., Fecenec D. (2006). *Inwentarz Stanu i Cechy Lęku STAI. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
11. Strelau J., Zawadzki B. (1998). *Kwestionariusz Temperamentu PTS. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
12. Zawadzki B., Strelau J. (1997). *Formalna Charakterystyka Zachowania - Kwestionariusz Temperamentu FCZ-KT. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

13. Zawadzki B. A., Strelau J., Szczepaniak P., Śliwińska M. (1998). *Inwentarz Osobowości NEO-FFI Costy i McCrae. Polska adaptacja. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
14. Zwierzyńska E., Matuszewski A. (2007). *Skala Jawnego Niepokoju „Jaki jesteś?” Elżbiety Skrzypek i Mieczysława Choynowskiego. Podręcznik*. Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.

Literatura uzupełniająca

1. Brzeziński J. (2019). *Metodologia badań psychologicznych*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Filipiak, M., Paluchowski, W. J., Tarnowska, M., & Zalewski, B. (2015). *Diagnoza psychologiczna: kompetencje i standardy*. Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
3. Hornowska E., Kowalik S., Matczak A., Nowak A., Paluchowski W. J., Stasiakiewicz M., Zawadzki B. (2000). Podstawowe metody badawcze. W: J. Strelau (red.). *Psychologia: podręcznik akademicki*. T. 1, R. 12. s. 437-522. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
4. Paluchowski W. J. (2007). *Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
5. Stemplewska-Żakowicz K. (2009). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.